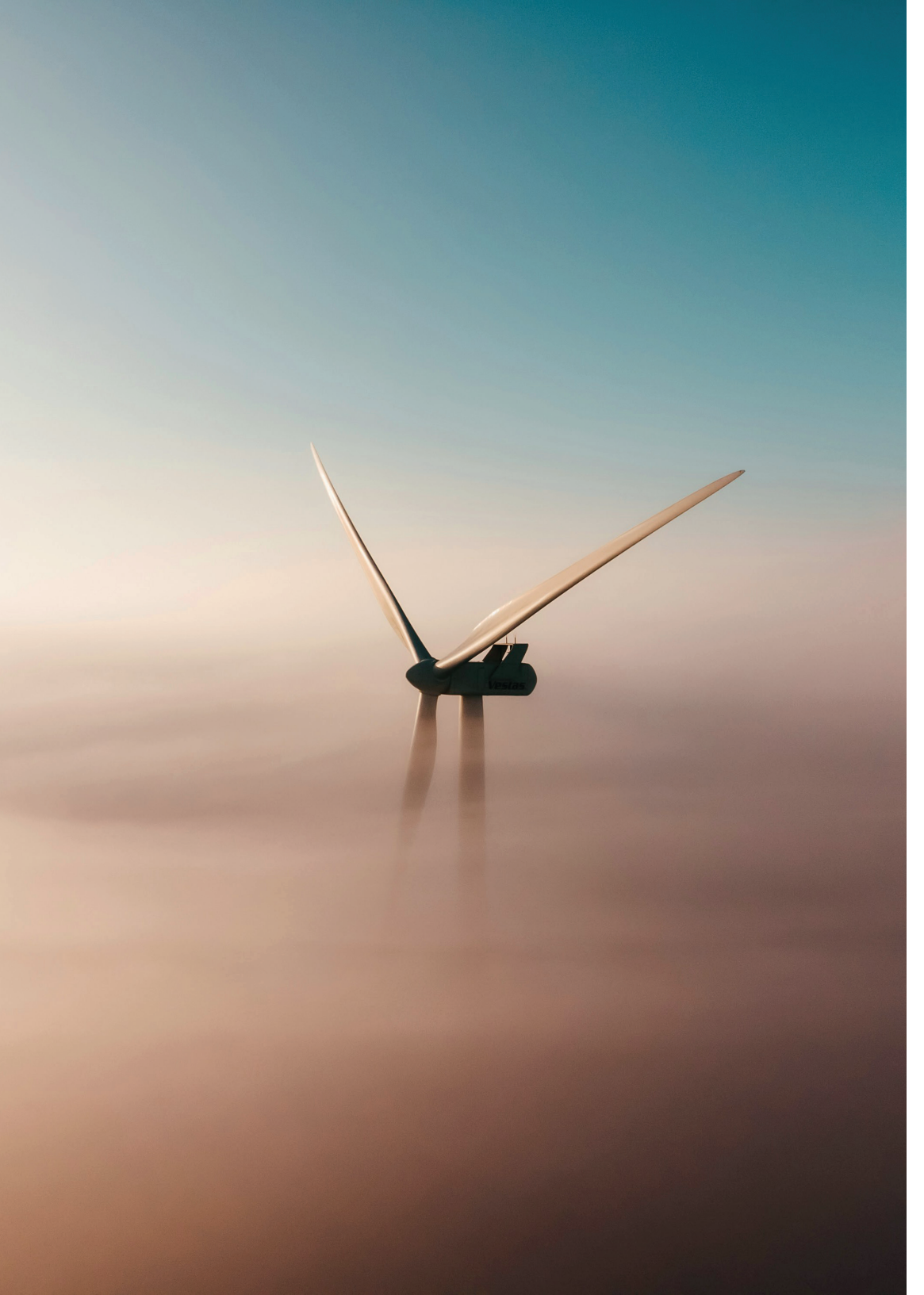

SPRENDIMAI, STIPRINANTYS LIETUVOS ENERGETIKĄ

Energetikos transformacija:
2024 m. gruodis–2026 m. liepa

Turinys

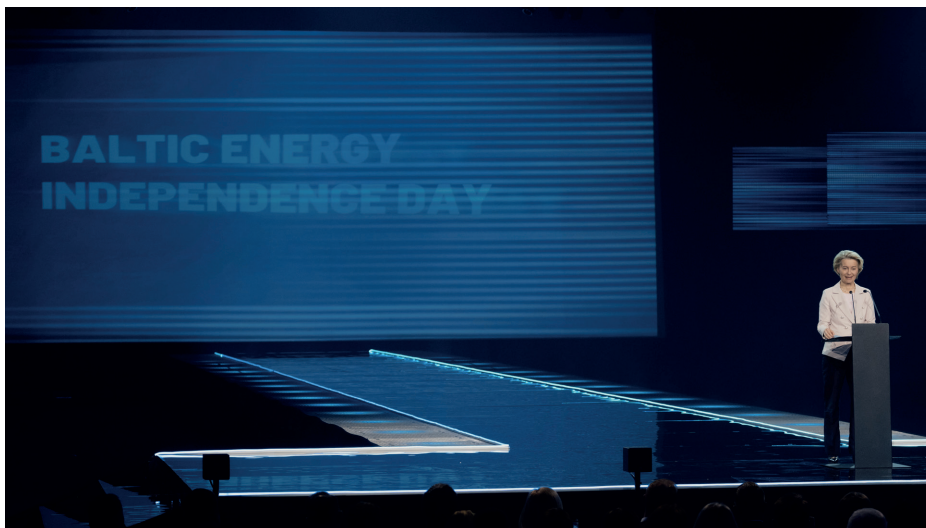
1. Energetinis saugumas ir sinchronizacija	6
2. Kritinės energetikos infrastruktūros apsauga ir atsparumo stiprinimas	9
3. Atsinaujinančios energetikos plėtra	12
4. Elektros energijos kaupimo sistemų plėtra	16
5. Elektros rinka, vartotojų apsauga ir šilumos ūkis	18
6. Investicijos į energetikos transformaciją	21
7. Branduolinė energetika, inovacijos ir energetikos technologijos	24
8. Parama Ukrainai ir bendradarbiavimas ES	27
9. Svarbiausi teisėkūros sprendimai	30
10. Teisėkūros darbų tęstinumas	33

Per XIX ir XX Lietuvos Respublikos Vyriausybių kadencijas nuosekliai įgyvendinti strateginiai energetikos projektai, stiprinę Lietuvos energetinį saugumą, didinę energetinę nepriklausomybę ir sudarę prielaidas spartesnei energetikos transformacijai. Didžiausias dėmesys skirtas Baltijos šalių elektros sistemų synchronizacijai su kontinentinės Europos tinklais, kritinės energetikos infrastruktūros atsparumo stiprinimui, atsinaujinančios energetikos plėtrai, elektros tinklų modernizavimui, energijos kaupimo pajėgumų didinimui, konkurencingesnės elektros rinkos kūrimui ir investicijų pritraukimui.

Kritinės energetikos infrastruktūros apsauga, didesnių galimybių vartotojams sudarymas ir tolesnis Lietuvos energetikos sistemos lankstumo stiprinimas – svarbiausios kryptys, kuriomis toliau turėtų būti stiprinama Lietuvos energetika.

Toliau pristatomi svarbiausi įgyvendinti darbai, priimti sprendimai ir pasiekti rezultatai.

1. Energetinis saugumas ir synchronizacija

Lietuvos energetinio saugumo stiprinimas išliko svarbiausiu Energetikos ministerijos prioritetu. Didžiausias šio laikotarpio pasiekimas – prieš metus, vasario 9-ąją, 14.05 val., Lietuva, Latvija ir Estija synchronizavo savo elektros sistemas su Vakarų Europa. Šis istorinis žingsnis nutraukė 65-ius metus trukusią priklausomybę nuo rytų elektros sistemos ir įtvirtino Baltijos regiono energetinę laisvę.

Pasirengimo darbai ir visas projekto įgyvendinimas truko beveik 20 metų – per šį laikotarpį buvo suplanuoti ir įgyvendinti reikšmingi elektros perdavimo infrastruktūros atnaujinimai, sustiprintos jungtys su kaimyninėmis valstybėmis bei atlikti būtini techniniai bandymai.

Pagrindiniai rezultatai

Sėkmingai įgyvendinta Baltijos šalių elektros sistemų sinchronizacija

- 2025 m. vasario 9 d. Lietuva kartu su Latvija ir Estija sėkmingai sinchronizavo elektros sistemas su kontinentinės Europos tinklais ir galutinai atsijungė nuo IPS/UPS sistemos (BRELL). Tai vienas reikšmingiausių Lietuvos energetikos istorijos pasiekimų, užbaigęs ilgalaikį pasirengimą savarankiškam Baltijos šalių elektros sistemų darbui.
- Stabiliai s inchronizacijai užtikrinti 2025 m. užbaigti visi

9 sinchronizacijos programoje numatyti, bet iki sinchronizacijos dar neįgyvendinti infrastruktūros projektai, kurie sudarė sąlygas patikimam ir savarankiškam Baltijos šalių elektros sistemų veikimui.

Toliau stiprinama strateginė elektros infrastruktūra

- Užbaigtos „Harmony Link“ projekto teritorijų planavimo procedūros ir pasirengta statybos darbų pradžia anksčiau nei planuota – 2027 metais.
- Lietuvos–Latvijos tarpsteminio pjūvio stiprinimo projektui suteiktas valstybei svarbaus projekto statusas ir jis įtrauktas į Europos Komisijos Bendrojo intereso projektų (PCI) sąrašą.

- Pradėti pasirengimo darbai naujai elektros jungčiai su Vokietija, kuri ateityje dar labiau sustiprins Lietuvos integraciją į Europos elektros rinką.

Užtikrinta konkurencinga balansavimo rinka

- Po sinchronizacijos pradėjo veikti konkurencinga bendra Baltijos šalių elektros energijos balansavimo rinka. Aktyvių veiksmų dėka reikšmingai sumažintos elektros sistemos balansavimo sąnaudos, o Lietuvos vartotojams nuo 2025 m. sutaupyta daugiau kaip 100 mln. eurų.

2. Kritinės energetikos infrastruktūros apsauga ir atsparumo stiprinimas

Stiprinant Lietuvos energetinį saugumą, didelis dėmesys skirtas kritinės energetikos infrastruktūros apsaugai ir atsparumo stiprinimui. Įgyvendintos priemonės ne tik sustiprino elektros tinklų patikimumą, bet ir sudarė prielaidas ilgalaikiam strateginės energetikos infrastruktūros finansavimui bei spartesniam jos modernizavimui.

Pagrindiniai rezultatai

Sustiprinta kritinės energetikos infrastruktūros apsauga

Sukurta kritinės energetikos infrastruktūros apsaugos sistema, nustatyti vieningi atsparumo standartai ir sudarytos prielaidos ilgalaikiam šios srities finansavimui:

- 2026 m. sausį Lietuva kartu su Estija, Latvija ir Lenkija gavo 113 mln. eurų finansavimą iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės (CEF), iš kurių 22 mln. eurų skirti Lietuvos kritinės energetikos infrastruktūros apsaugai.
- 2026 m. birželį priimtas sprendimas sustiprinti energetikos infrastruktūros

atsparumą, įtraukiant apsaugą nuo karinių grėsmių. Tai leis daugiau kaip keturis kartus padidinti įgyvendinamų priemonių apimtį – programos vertė išaugs nuo 300 mln. eurų iki daugiau kaip 1 mlrd. eurų.

- Lietuvos iniciatyva kritinės energetikos infrastruktūros apsauga ir atsparumas bus teisiškai įtvirtinti ES darbotvarkėje – 2026 m. birželį Energetikos Taryboje patvirtintame TEN-E reglamento tekste įtraukta atskira kategorija dėl kritinės energetikos infrastruktūros apsaugos, atsparumo ir spartaus pažeistos energetikos infrastruktūros atkūrimo bei regioninių rezervų finansavimo iš CEF lėšų.

Spartinamas elektros tinklų modernizavimas

Siekiant užtikrinti patikimesnį elektros energijos tiekimą ir didesnę tinklų atsparumą ekstremaliems gamtos reiškiniams, reikšmingai paspartintas elektros oro linijų kabeliavimas, sukuriant atskirą programą ir patvirtinant reikalingą finansavimą, kad tai neturėtų neigiamos įtakos elektros tarifui:

- Priimtas sprendimas tris kartus padidinti elektros tinklų kabeliavimo darbų tempą.
- Nuo 2025 m. iki š. m. liepos jau paklota beveik 600 km požeminių elektros kabelių.
- 2025–2028 m. numatyta sukabliuoti apie 2 000 km

10 kV elektros oro linijų miškingose teritorijose.

- Įgyvendinamos priemonės prisidės prie patikimesnio elektros energijos tiekimo, mažesnio gedimų skaičiaus ir greitesnio elektros tiekimo atkūrimo po audrų.

Sudarytos palankesnės sąlygos strateginėms investicijoms

Siekiant spartinti didelės apimties energetikos ir pramonės projektų įgyvendinimą, patobulintas elektros tinklų prijungimo reguliavimas:

- Stambiems elektros energijos vartotojams sudarytos palankesnės prisijungimo prie elektros perdavimo tinklų sąlygos, nepriklausomai nuo elektros tinklų galios.
- Įdiegtas lankstesnis prijungimo sąnaudų modelis, leidžiantis sparčiau įgyvendinti strateginius investicinius projektus ir didinti Lietuvos investicinį patrauklumą.
- Sudarytos galimybės didelės galios vartotojams aktyviau prisidėti prie elektros tinklų plėtros ir greičiau įgyvendinti naujus projektus.

3. Atsinaujinančios energetikos plėtra

Atsinaujinančių energijos išteklių plėtra išliko viena svarbiausių Lietuvos energetikos politikos krypčių. Toliau didinti elektros energijos gamybos pajėgumai, stiprintas gaminančių vartotojų modelis, sudarytos palankesnės sąlygos investicijoms ir užtikrinta didesnė nauda vietos bendruomenėms.

Įgyvendinamos priemonės leidžia nuosekliai artėti prie strateginio tikslo – iki 2028 m. pabaigos išplėtoti ne mažiau kaip 8 GW elektros energijos gamybos pajėgumų iš saulės, vėjo ir kitų atsinaujinančių energijos išteklių bei užtikrinti, kad Lietuvoje iš atsinaujinančių energijos išteklių per metus būtų pagaminama daugiau elektros energijos, nei jos suvartojama.

Pagrindiniai rezultatai

Sparčiai didinami atsinaujinančios energetikos pajėgumai

- 2025 m. bendra įrengtoji atsinaujinančių energijos išteklių galia pasiekė 5,5 GW – 43 proc. daugiau nei 2024 m.
- Per 2025 m. įrengta daugiau kaip 1,6 GW elektrinių: 900 MW saulės elektrinių ir daugiau kaip 700 MW vėjo elektrinių.
- 2026 m. birželio mėn. bendra įrengtoji atsinaujinančių energijos išteklių galia Lietuvoje pasiekė 6,5 GW, toliau sparčiai augant saulės ir vėjo elektrinių pajėgumams.
- 2026 m. pabaigoje bendra įrengtoji atsinaujinančių energijos išteklių galia sieks 7 GW.
- Sparti atsinaujinančios energetikos plėtra leidžia prognozuoti, kad Lietuvos tikslas 100 proc. elektros energijos poreikio pasigaminti iš atsinaujinančių energijos išteklių bus pasiektas anksčiau nei numatyta – dar iki 2028 m. pabaigos.

Toliau stiprinamas gaminančių vartotojų modelis

- Gaminančių vartotojų skaičius auga sparčiau nei planuota – 2024 m. jų buvo 123 tūkst.,

2025 m. – 170 tūkst., o 2026 m. liepą – daugiau kaip 193 tūkst. Įvertinus jau skirtą ir planuojamą paramą, tikimasi, kad 200 tūkst. gaminančių ir aktyvių vartotojų tikslas bus pasiektas dar 2026 m., vietoj numatytų 2028 m.

- Sudarytos galimybės tolimesnei subalansuotai gaminančių vartotojų plėtrai, išlaikant dabartinį dvipusės apskaitos (angl. net-metering) modelį, tačiau kartu užtikrinant subalansuotą sąlygą visiems rinkos dalyviams.
- 2026 m. birželį Vyriausybė pritarė Energetikos ministerijos siūlymams suteikti galimybę gaminantiems vartotojams dalintis elektros energija net ir tais atvejais, kai objektų nuosavybė yra skirtinga. Pakeitimai dar bus svarstomi Seime.
- Sudarytos papildomos galimybės gyventojams įsirengti saulės elektrines ir efektyviau panaudoti jų pagamintą elektros energiją net ir tais atvejais, kai anksčiau tokių galimybių dėl ribotų ESO techninių sąlygų nebuvo.
- Sudarytos galimybės aktyviesiems vartotojams ateityje teikti elektros sistemos lankstumo paslaugas ir gauti papildomų pajamų.

Didinama AEI plėtros nauda vietos bendruomenėms

- 2025 m. lapkritį patobulintas gamybos įmokos modelis, užtikrinant didesnę finansinę naudą arčiausiai vėjo ir saulės elektrinių gyvenantiems gyventojams bei bendruomenėms.
- Išplėsta gamybos įmoką mokančių gamintojų apimtis ir supaprastintas gamybos įmokos administravimas.
- Už 2025 m. surinktos gamybos įmokos lėšos siekė 1,3 mln. eurų – apie keturis kartus daugiau nei 2024 m.

Skatinamas atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas transporte

- 2026 m. vasarį atnaujinta Degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių (DAEI) apskaitos vienetų sistema, sudarant galimybes elektromobilių savininkams ir verslui aktyviau dalyvauti DAEI rinkoje bei gauti ekonominę naudą už transporto sektoriui tiekiamą elektros energiją.

Skatinamas efektyvesnis energijos vartojimas

- 2026 m. patvirtinta 152 mln. eurų parama centrinės valdžios institucijų pastatų atnaujinimui ir 10 mln. eurų – gatvių apšvietimo tinklų modernizavimui.

- Parengtos energijos vartojimo efektyvumo didinimo planų rengimo gairės savivaldybėms, parengtas pilotinis Ukmergės rajono savivaldybės planas ir sudaryti pirmieji energijos taupymo susitarimai su savivaldybių įmonėmis.

Spartinama tvari atsinaujinančios energetikos plėtra

- 2025 m. birželį, įgyvendinant RED III direktyvą, patvirtinti nauji nacionaliniai atsinaujinančių energijos išteklių tikslai iki 2030 m., numatant ne mažiau kaip 55 proc. AEI dalį bendrajame galutiniame energijos suvartojime, 29 proc. – transporto sektoriuje ir 42 proc. nebiologinės kilmės kuro dalį pramonėje.
- RED III direktyvos įgyvendinimo paketu įtvirtintas viršesnio viešojo intereso principas atsinaujinančių energijos išteklių projektams, supaprastintos leidimų išdavimo procedūros ir nustatyti trumpesni leidimų išdavimo terminai, sudarant palankesnes sąlygas spartesnei saulės ir vėjo elektrinių, energijos kaupimo įrenginių bei elektros tinklų plėtrai.
- 2026 m. birželį po Vyriausybės pritarimo Seimui pateikti tvarios atsinaujinančios energijos

išteklių plėtros pakeitimai, kuriais siekiama supaprastinti leidimų išdavimo procedūras ir atsisakyti perteklinių reikalavimų projektų vystytojams.

- Sudarytos lankstesnės galimybės elektros gamintojams užbaigti arba nutraukti projektus mažesnėmis sąnaudomis, pratęsti leidimų galiojimo terminus iki 48 mėnesių arba pakeisti planuojamą veiklą į kitą elektros energetikos sektoriaus veiklą.
- Patobulintas tiesioginių elektros linijų reglamentavimas, sudarant galimybės gamybos ir vartojimo objektus jungti tiesioginėmis linijomis jų neatjungiant nuo operatoriaus tinklų.

4. Elektros energijos kaupimo sistemų plėtra

Elektros energijos kaupimo sistemų plėtra tapo viena svarbiausių priemonių siekiant užtikrinti patikimą elektros sistemos veikimą, efektyviau integruoti atsinaujinančius energijos išteklius ir didinti elektros sistemos lankstumą. Didelis dėmesys skirtas tiek didelės galios kaupimo projektams, tiek gyventojų investicijoms į kaupimo įrenginius.

Pagrindiniai rezultatai

Spartinama elektros energijos kaupimo pajėgumų plėtra

- Iki 2026 m. liepos prie skirstomojo ir perdavimo tinklų jau buvo prijungta 700 MW galios ir 1,12 GWh talpos elektros energijos kaupimo įrenginių, reikšmingai priartėjant prie nacionalinio tikslo.
- Siekiant toliau didinti elektros sistemos lankstumą ir užtikrinti sklandžią atsinaujinančių energijos išteklių integraciją, iškeltas nacionalinis tikslas iki 2028 m. III ketvirčio pasiekti ne mažiau kaip 1,5 GW galios ir 4,4 GWh talpos prie elektros tinklų prijungtų energijos kaupimo įrenginių.
- Iki 2026 m. pabaigos prie elektros tinklų bus prijungta 1,3 GW galios energijos kaupimo sistemų.

Didinamos investicijos į energijos kaupimo sistemas

- 2025 m. didelės galios energijos kaupimo projektams skirta apie 147 mln. eurų dotacijų ir sudaryta galimybė gauti 275 mln. eurų ILTE paskolų. Įgyvendinamos priemonės iki 2028 m. sudarys sąlygas įrengti apie 2,5 GW galios ir 5,6 GWh talpos kaupimo įrenginių.

Plečiamos galimybės gyventojams

- Gyventojams skirta daugiau kaip 30 mln. eurų parama elektros energijos kaupimo įrenginiams. Jau pasinaudojo daugiau kaip 5,3 tūkst. namų ūkių, sukūrusių apie 80 MWh talpos kaupimo pajėgumų.
- Taip pat sukurta pilotinė priemonė gyventojams saulės elektrinėms kartu su elektros energijos kaupimo įrenginiais įsirengti, kai leistina generuoti į ESO tinklą galia neviršija 1 kW. Šia priemone jau pasinaudojo beveik 5 tūkst. namų ūkių.

Stiprinamas elektros sistemos lankstumas

- Elektros energijos kaupimo sistemų plėtra sudaro sąlygas efektyviau integruoti atsinaujinančius energijos išteklius, didinti elektros sistemos lankstumą ir užtikrinti patikimesnį jos veikimą. Šios sistemos taip pat prisideda prie konkurencingesnės Baltijos šalių balansavimo rinkos ir mažesnių balansavimo kaštų Lietuvos vartotojams.

5. Elektros rinka, vartotojų apsauga ir šilumos ūkis

Siekiant užtikrinti konkurencingesnę elektros rinką, mažesnes energijos kainas ir didesnę vartotojų apsaugą, buvo įgyvendinti reikšmingi elektros rinkos ir šilumos ūkio pokyčiai. Kartu sudarytos prielaidos efektyvesniam centralizuoto šilumos tiekimo sistemų veikimui ir spartesnei jų modernizacijai.

Pagrindiniai rezultatai

Stiprinama vartotojų apsauga

- Sudaryta galimybė mažai elektros vartojantiems ir pažeidžiamiems vartotojams naudotis visuomeniniu elektros energijos tiekimu iki 2030 m.
- Sukurta aiškesnė ir paprastesnė perėjimo iš nepriklausomo tiekėjo į visuomeninį elektros tiekimą tvarka, leidžianti daugiau pažeidžiamų vartotojų pasinaudoti jiems priklausančia mažesne elektros energijos kaina.
- Nuo 2026 m. sausio daugiau kaip 400 tūkst. pažeidžiamų vartotojų užtikrinta galimybė naudotis visuomeniniu elektros tiekimu mažesne kaina. Jau nuo 2026 m. rugsėjo 1 d. visi pažeidžiami vartotojai mokės mažiausią kainą už elektros energiją – 20 ct/kWh.
- 2025 m. birželį padidintas elektros tiekimo sutarčių ir sąskaitų skaidrumas – vartotojai sąskaitose mato galutinę elektros kainą bei pigesnius to paties tiekėjo planus, todėl gali lengviau įvertinti, ar nepermoka už elektros energiją.
- 2025 m. birželį prijungti daugiau elektros gamybos įrenginių prie skirstomųjų tinklų ruožuose, kuriuose trūksta tinklo pajėgumų, nustatytos spartesnės ir palankesnės prisijungimo prie elektros tinklų sąlygos vartotojams, kurie įgyvendina stambius projektus.
- 2026 m. birželį Vyriausybė pritarė ir Seimui pateikė Elektros energetikos įstatymo pakeitimus, kuriais įteisinamas elektros energijos dalijimosi modelis, sudaroma galimybė viename objekte naudotis kelių nepriklausomų elektros energijos tiekėjų paslaugomis bei nepriklausomą elektros energijos tiekėją pakeisti per dvi darbo dienas.
- 2026 m. liepą patvirtinti AB „Litgrid“ perdavimo tarifo pokyčiai: sukurta dinaminio elektros perdavimo tarifų sistema verslui, kuri nuo 2027 m. bus taikoma prie perdavimo tinklo prijungtiems vartotojams. Ji skatins lankstų elektros vartojimą, sudarys sąlygas mažinti sąnaudas išnaudojant mažų ir neigiamų elektros kainų laikotarpius bei efektyviau integruoti augančią atsinaujinančios energijos gamybą. Vykdomi pasirengimo darbai dinaminę kainodarą išplėsti ir skirstomųjų tinklų vartotojams.
- Didėja Lietuvos elektros energijos eksporto apimtys – 2026 m. sausio–

Didinamas elektros rinkos efektyvumas

- 2025 m. priimti pakeitimai, kuriais didinamas elektros energetikos sistemos lankstumas, sudaromos

gegužės mėn. eksportuota apie 1,3 TWh elektros energijos, arba apie 15 proc. daugiau nei tuo pačiu 2025 m. laikotarpiu. Nuosekliai didėja ir „LitPol Link“ jungties panaudojimas eksportui į Lenkiją.

- Mažėja priklausomybė nuo importuojamos elektros energijos – 2025 m. importas sumažėjo iki 6,07 TWh (33 proc. mažiau nei 2024 m.), o 2026 m. sausio–gegužės mėn. importuota apie 2,7 TWh. Tai lemia sparčiai auganti vietinė elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių.

Modernizuojamas šilumos ūkis

- 2026 m. birželį priimtas šilumos ūkio teisinis reguliavimas – nustatytas aiškus šildymo sezono laikotarpis, sudarytos

prielaidos spartesniam šilumos punktų modernizavimui („mažajai renovacijai“), efektyvesniam šilumos tiekimui ir mažesnėms šildymo sąnaudoms vartotojams.

- Įtvirtintas naujas gamtinių dujų ir biokuro įsigijimo sąnaudų pagrįstumo reguliavimas, didinantis kuro įsigijimo skaidrumą ir užtikrinantis ekonomiškai pagrįstas kainas.
- Siekiant mažinti šilumos kainą gyventojams, patvirtinta paramos priemonė neefektyviems šilumos gamybos įrenginiams modernizuoti mažesnėse centralizuoto šilumos tiekimo sistemose. Įvertinus paraiškas, įrenginių modernizavimui savivaldybėse skirta 10 mln. eurų parama.

6. Investicijos į energetikos transformaciją

Siekiant spartinti energetikos transformaciją, didelis dėmesys skirtas finansavimo priemonių peržiūrai, investicijų nukreipimui į prioritetines sritis ir paramos administravimo efektyvinimui. 2026 m. pavyko išlaikyti panašų investicijų lygį kaip ir 2025 m., užtikrinant finansavimo tęstinumą prioritetinėms energetinės transformacijos sritims.

Pagrindiniai rezultatai

Finansavimo priemonės ir investicijos

Nuo 2024 m. gruodžio mėn. iki 2026 m. liepos mėn. paskelbta finansinės paramos kvietimų už 841 mln. eurų, iš jų:

- **183 mln. eurų** – gyventojams
- **658 mln. eurų** – juridiniams asmenims, iš jų 275 mln. eurų paskoloms ir 383 mln. eurų paramai.

Parama nukreipta į atsinaujinančių energijos išteklių plėtrą, energijos kaupimo sistemas, elektros tinklų modernizavimą, pastatų modernizavimą bei šilumos ūkio pertvarką.

Gyventojus jau pasiekė 148 mln. eurų paramos lėšų.

Investicijos gyventojams, verslui ir viešajam sektoriui

- **Gyventojams** skirta 183 mln. eurų parama, iš jų 84 mln. eurų – saulės elektrinių įrengimui, 42 mln. eurų – energijos kaupimo įrenginiams ir 57 mln. eurų – šilumos siurbliams bei naujos kartos biokuro katilams. Šia parama pasinaudojo beveik 48 tūkst. namų ūkių, iš jų 30 tūkst. įsirengė saulės elektrines, apie 12 tūkst. – šilumos siurblius ar naujos

kartos biokuro katilus, o 7 tūkst. – energijos kaupimo įrenginius.

- **Verslui ir viešojo sektoriaus juridiniams asmenims** skirta 383 mln. eurų saulės elektrinių, energijos kaupimo įrenginių, viešųjų pastatų modernizavimo, centralizuoto šilumos tiekimo dekarbonizavimo ir efektyvinimo projektams.
- **Šilumos ūkio modernizavimui** patvirtinta 10 mln. eurų parama neefektyvių šilumos gamybos įrenginių modernizavimui mažesnėse centralizuoto šilumos tiekimo sistemose. Priemone siekiama įrengti ne mažiau kaip 40 MW naujų atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių šilumos gamybos pajėgumų, mažinti šilumos gamybos sąnaudas ir sudaryti prielaidas dalyje savivaldybių sumažinti šildymo kainas. Finansavimas skirtas 58 katilinių modernizavimo projektams 29 savivaldybėse.
- Įgyvendinama 109 mln. eurų ILTE finansavimo priemonė centralizuoto šilumos tiekimo sistemų modernizavimui, skirta ilgalaikėms investicijoms į šilumos tiekimo infrastruktūros atnaujinimą ir efektyvumo didinimą.
- Skatinama energetinių bendrijų plėtra – įsteigta 13 savivaldybių

energetikos bendrijų, orientuotų į energetinio nepritekliaus mažinimą. Dviem bendrijoms jau skirtas finansavimas, už kurį bus sukurta 24,8 MW atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumų.

Spartinamas paramos administravimas

- Kartu su paramą administruojančiomis institucijomis įgyvendinti informacinių sistemų ir procedūrų pakeitimai, leidę sutrumpinti paraiškų vertinimo ir lėšų išmokėjimo terminą iki 30 dienų, o dalyje priemonių – ir dar trumpesnio termino.

Užtikrintas finansavimas investicijų tęstinumui

Energetikos sektoriaus investicijų tęstinumui ir klimato tikslų įgyvendinimui 2026–2029 m. užtikrintas 247,5 mln. eurų finansavimas. Iš jų:

- 78 mln. eurų iš Modernizavimo fondo (2026–2027 m.) – biudžetinių centrinės valdžios įstaigų pastatų atnaujinimui ir gatvių apšvietimo infrastruktūros modernizavimui.
- 155,5 mln. eurų iš Klimato kaitos programos (2026–2029 m.) – viešųjų pastatų atnaujinimui, šilumos punktų ir vidaus šildymo sistemų modernizavimui

(„mažajai renovacijai“), biometano gamybai bei energijos vartojimo efektyvumo priemonėms juridiniams asmenims.

- 14 mln. eurų iš 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos (2026–2029 m.) – gyventojų katilų keitimui, energijos kaupimo įrenginiams, kompleksinėms saulės elektrinių ir energijos kaupimo sprendimų priemonėms bei šilumos punktų ir vidaus šildymo sistemų modernizavimui („mažajai renovacijai“).

Siekiama dar 2026 m. paskelbti papildomus kvietimus verslui, viešajam sektoriui ir gyventojams, įskaitant papildomą paramą gyventojų energetiniam savarankiškumui didinti ir privačioms gyventojų elektromobilių įkrovimo prieigoms įrengti. Pastarajai priemonei iš 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos numatytas 1 mln. eurų finansavimas.

7. Branduolinė energetika, inovacijos ir energetikos technologijos

Siekiant užtikrinti ilgalaikį energetikos sektoriaus konkurencingumą ir pasirengimą ateities iššūkiams, buvo tęsiami branduolinės energetikos projektai, plėtojamos naujos energetikos technologijos ir kuriamos prielaidos vandenilio ekonomikos vystymui.

Pagrindiniai rezultatai

Tęsimas Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimas

- Tęsimi Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo darbai, užtikrinant saugų radioaktyviųjų atliekų tvarkymą ir branduolinių objektų išmontavimą.
- Per šį laikotarpį iš Ignalinos atominės elektrinės išvežta 1 292 tonos panaudoto branduolinio kuro, tęsiant vieną svarbiausių eksploatavimo nutraukimo etapų.
- Užbaigtas Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimas – vienas svarbiausių branduolinės saugos

projektų Lietuvoje ir vienas unikaliausių projektų pasaulyje.

- Giluminio radioaktyviųjų atliekų atliekyno projektas perėjo iš konceptualaus planavimo į vietos atrankos etapą – vieną svarbiausių ilgalaikio projekto įgyvendinimo etapų. Siekiant užtikrinti projekto finansavimą ir saugų įgyvendinimą, sukurta lėšų poreikio perskaičiavimo ir kaupimo Rezerviniame fonde metodika.
- Paskelbtas tarptautinis konkursas RBMK-1500 tipo branduolinių reaktorių demontavimo darbams. Lietuva bus pirmoji pasaulyje, įgyvendinsianti tokio tipo branduolinių reaktorių išmontavimo projektą.

Vertinamos mažos galios modulinį branduolinių reaktorių plėtros galimybės

- Pradėtas mažos galios modulinį branduolinių reaktorių (MMR) technologijos tinkamumo Lietuvos elektros energetikos sistemai vertinimas ir branduolinės saugos reglamentavimo peržiūra, siekiant pasirengti šios technologijos plėtrai ateityje.
- Pasirašyti bendradarbiavimo susitarimai su tarptautiniais MMR technologijų vystytojais „Newcleo“ ir „GE Vernova Hitachi“ (bendradarbiaujant su „SGE S.A.“), kurių pagrindu iki 2026 m. pabaigos bus atlikti atliekami technologiniai, ekonominiai ir saugos vertinimai.

Plėtojamos naujos energetikos technologijos

- **Parengtas ir Vyriausybėje patvirtintas Vandenilio įstatymo projektas**, kuriuo kuriamas teisinis pagrindas konkurencingos, patikimos ir ekonomiškai pagrįstos vandenilio rinkos plėtrai Lietuvoje.
- **Užbaigti pirmieji žaliajo vandenilio gamybos projektai Lietuvoje** – 1 MW galios projektas Klaipėdoje ir 3 MW galios projektas Vilniuje,

finansuojami Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (RRF) lėšomis.

- **Stiprinama tarptautinė žaliajo vandenilio infrastruktūros plėtra** – Šiaurės ir Baltijos šalių vandenilio koridoriaus projektui, kuriame dalyvauja Lietuva, skirta 6,8 mln. eurų ES parama techninėms ir komercinėms galimybių studijoms.
- **Plėtojami anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (CCS) sprendimai** – CO₂ perkrovos terminalo Klaipėdoje projektui suteiktas valstybei svarbaus projekto statusas. Projektas yra tarptautinės iniciatyvos „CCS Baltic Consortium“ dalis, kuria siekiama sukurti pirmąją CO₂ surinkimo ir transportavimo vertės grandinę Baltijos šalyse.
- **Pradėtas sisteminis pasirengimas didelio masto duomenų centrų plėtrai Lietuvoje** – Energetikos ministerijos iniciatyva suburta tarpinstitucinė koordinacinė grupė, rengiamos sąlygos strateginėms investicijoms, spartesniam prijungimui prie elektros tinklų ir konkurencingam elektros energijos tiekimui.

8. Parama Ukrainai ir bendradarbiavimas ES

Lietuva aktyviai prisidėjo prie Ukrainos energetikos sektoriaus atsparumo stiprinimo ir toliau plėtojo bendradarbiavimą ES ir regione energetinio saugumo, kritinės infrastruktūros apsaugos bei strateginių energetikos projektų srityse.

Pagrindiniai rezultatai

Tęsiama parama Ukrainos energetikos sektoriui

- Ukrainai teikta humanitarinė parama, perduodant energetikos infrastruktūros atkūrimui gyvybiškai svarbią įrangą. Vien per 2025 m. perduota įrangos už beveik 8,7 mln. eurų, o per 2026 m. pirmąjį pusmetį – dar už 6,3 mln. eurų.
- 2025 m. pradėtas projektas „Parama Ukrainos energetikos sektoriui įrengiant saulės elektrines“, pagal kurį Ukrainos ligoninėse ir švietimo įstaigose įrengtos 26 saulės elektrinės su energijos kaupimo sistemomis.
- 2026 m. birželį užtikrintas projekto tęstinumas 2026–2027 m. laikotarpiui. Antrajame etape, papildomai pasitelkus Europos Sąjungos finansavimą, planuojama papildomai įrengti apie 50 saulės

elektrinių su energijos kaupimo sistemomis, kurių vertė sieks apie 7 mln. eurų.

- 2026 m. Ukrainos valstybinė energetikos bendrovė „Naftogaz“ pirmą kartą rezervavo ilgalaikius Klaipėdos SGD terminalo pajėgumus iki 2044 m. Tai sustiprino Ukrainos galimybes diversifikuoti gamtinių dujų tiekimą, prisidėjo prie šalies energetinio saugumo ir dar kartą patvirtino Klaipėdos SGD terminalo strateginę reikšmę regionui.

Stiprinamas bendradarbiavimas ES ir regione

- 2025 m. gruodį Europos Sąjungoje pasiektas istorinis politinis susitarimas dėl laipsniško rusiškų gamtinių dujų importo nutraukimo. Lietuva aktyviai prisidėjo prie šio sprendimo, kuris sustiprins Europos energetinį saugumą ir nepriklausomybę.

Pagal pasiektą politinį susitarimą rusiškų dujų importas į ES bus visiškai nutrauktas ne vėliau kaip iki 2027 m. lapkričio mėn.

- Stiprinamas strateginis bendradarbiavimas su JAV suskystintų gamtinių dujų (SGD) sektoriumi, siekiant užtikrinti ilgalaikę dujų tiekimo diversifikaciją Lietuvai ir regionui.
- Pradėtas ilgalaikio suskystintų gamtinių dujų tiekimo diversifikavimas – dalį SGD planuojama įsigyti pagal JAV „Henry Hub“ indeksą, kuris pasižymi didesniu kainų stabilumu ir mažesniu nepastovumu nei Europoje plačiausiai naudojamas TTF indeksas.
- Operatyviai įgyvendinti Tarptautinės energetikos agentūros sprendimai dėl naftos produktų atsargų panaudojimo, užtikrinant rinkos aprūpinimą

ir prisidedant prie regioninio energetinio saugumo.

- Lietuvos iniciatyva ir bendromis pastangomis su bendramintėmis valstybėmis Europos Sąjungos lygmeniu sustiprintas dėmesys kritinės energetikos infrastruktūros apsaugai – Europos infrastruktūros tinklų priemonės ir Europos tinklų paketo derybose įtvirtintos nuostatos dėl infrastruktūros atsparumo, kibernetinio saugumo, avarinių rezervų bei skubaus remonto finansavimo.
- Stiprinamas Baltijos šalių bendradarbiavimas energetinio saugumo srityje – koordinuojami sprendimai dėl energetinių krizių valdymo, plėtojamos bendros iniciatyvos kritinės energetikos infrastruktūros apsaugai ir kuriamas Baltijos valstybių avarinių rezervų mechanizmas.

9. Svarbiausi teisėkūros sprendimai

Per XIX ir XX Vyriausybių kadencijas priimti teisės aktai, kuriais stiprintas Lietuvos energetinis saugumas, sudarytos palankesnės sąlygos atsinaujinančios energetikos plėtrai, didinta vartotojų apsauga, mažinta administracinė našta ir kuriamos prielaidos naujų energetikos technologijų plėtrai.

Atsinaujinančios energetikos plėtra

Priimti Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimai, kuriais patobulintas gamybos įmokos modelis. Pakeitimai užtikrina didesnę naudą arčiausiai elektrinių gyvenantiems gyventojams ir bendruomenėms, supaprastina įmokų administravimą bei išplečia gamybos įmoką mokančių gamintojų ratą.

Priimtas Gaminančių vartotojų plėtros modelis, kuris užtikrins tolimesnę gaminančių vartotojų plėtrą, išlaikys dabartinį dvipusės apskaitos (angl. net-metering) modelį, kartu sudarys subalansuotas sąlygas visiems rinkos dalyviams ir teisingą kaštų pasiskirstymą elektros energetikos rinkoje.

Į nacionalinę teisę perkeltos RED III direktyvos nuostatos, nustatant ambicingesnius atsinaujinančių energijos išteklių tikslus, įtvirtinant viršesnio viešojo intereso principą AEI projektams bei supaprastinant leidimų išdavimo procedūras, taip sudarant palankesnes sąlygas spartesnei atsinaujinančių energijos išteklių plėtrai.

Elektros rinka ir vartotojų apsauga

Priimti Elektros energetikos įstatymo pakeitimai, kuriais įgyvendinta Europos Sąjungos elektros rinkos reforma – sustiprintas elektros sistemos lankstumas, supaprastintas energijos kaupiklių diegimas, sudarytos galimybės prijungti daugiau elektros gamybos įrenginių prie skirstomųjų tinklų ruožuose, kuriuose trūksta tinklo pajėgumų, nustatytos

spartesnės ir palankesnės prisijungimo prie elektros tinklų sąlygos vartotojams, kurie įgyvendina stambius projektus.

Priimti Elektros energetikos įstatymo pakeitimai, kuriais sustiprinta pažeidžiamų elektros energijos vartotojų apsauga ir nustatyta paprasta perėjimo į visuomeninį elektros tiekimą tvarka.

Priimti Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklių pakeitimai, įpareigoję nepriklausomus elektros energijos tiekėjus sąskaitose vartotojams pateikti informaciją apie galutinę elektros energijos kainą ir pigiausią siūlomą planą, taip didinant kainų skaidrumą ir vartotojų galimybes pasirinkti palankesnius pasiūlymus.

Energijos vartojimo efektyvumo didinimas

Priimti Energijos vartojimo efektyvumo direktyvą įgyvendinantys įstatymų pakeitimai, stiprinantys energijos vartojimo efektyvumo politiką, paramą pažeidžiamiesiems vartotojams ir energijos taupymo priemonių įgyvendinimą viešajame bei savivaldybių sektoriuose.

Investicinės aplinkos gerinimas ir administracinės naštos mažinimas

Priimti Šilumos ūkio, Energijos išteklių rinkos, Elektros energetikos ir Energetikos įstatymų pakeitimai, kuriais sumažinta administracinė našta energetikos sektoriaus dalyviams, tobulinamas energetikos veiklų reguliavimas, supaprastinamos atestavimo, licencijavimo ir prijungimo prie elektros tinklų procedūros bei sudaromos palankesnės sąlygos strateginių energetikos projektų įgyvendinimui.

Šilumos ūkis

Priimti Šilumos ūkio įstatymo pakeitimai, modernizuojantys šilumos sektoriaus reguliavimą. Patobulintas šildymo sezono reglamentavimas, sudarytos prielaidos spartesniam šilumos punktų modernizavimui, efektyvesniam centralizuoto šilumos tiekimo veikimui ir elektroninių sąskaitų diegimui.

10. Teisėkūros darbų tęstinumas

Be Seime jau priimtų teisės aktų, buvo parengti ir toliau svarstomi teisės aktų projektai, kuriais siekiama sudaryti palankesnes sąlygas energetikos sektoriaus plėtrai, mažinti administracinę naštą ir skatinti inovacijas.

Patvirtinti Vyriausybėje ir pateikti Seimui

Tvarios atsinaujinančios energetikos paketas: užtikrinti didesnį lankstumą AEI projektų plėtrai, mažesnę administracinę našą vartotojams, efektyvesnes procedūras ir sistemos atsparumą.

Elektros rinkos pokyčių paketas: įgyvendinama Europos Sąjungos elektros rinkos reforma, įteisinamas elektros energijos dalijimosi modelis, sudaroma galimybė viename objekte naudotis kelių nepriklausomų elektros energijos tiekėjų paslaugomis, sudaromos galimybės nepriklausomą tiekėją pakeisti per dvi darbo dienas.

Patvirtinti Vyriausybėje

Vandenilio įstatymo projektas – kuriamas teisinis pagrindas konkurencingos vandenilio rinkos plėtrai Lietuvoje, reglamentuojant vandenilio gamybą, perdavimą, skirstymą, saugojimą, tiekimą ir infrastruktūros plėtrą.

Ačiū energetiškai fantastiškai Energetikos ministerijai ir mano politinei komandai!

Viceministras
**Airidas
Daukšas**

Už atsinaujinančios
energetikos klestėjimą
ir turėjimą kur
ją kaupti

Patarėjas
**Alvydas
Sakavičius**

Už energetiškai
stabiliai įkrautą
bendradarbiavimą su
politiniais partneriais

Viceministrė
**Edita
Gudauskienė**

Už rūpestį
energetikos paslaugų
klientais ir šilumos
ūkio pokyčius

Patarėjas
**Saulius
Petrauskas**

Už sklandų
dialogą ir bendrus
sprendimus su
savivaldybėmis

Patarėja
**Renata
Surovec**

Už puikią
komunikaciją,
įkrautą ne mažiau
nei energetika

Patarėja
**Laima
Nagienė**

Už puikų
bendradarbiavimą
su savivaldybėmis

Viceministras
**Gabriel
Gorbačevski**

Už stiprias regiono
partnerystes, ramų
kursą link IAE uždarymo
finišo ir energijos
tiekimo saugumą

Kanclerė
**Živilė
Poželienė**

Už tarpinstitucinę
synchronizaciją

Žygimantas Vaičiūnas
Energetikos ministras

2026 m. liepos 13 d.

